

LA CAMPANA DE GRACIA

MURCIA Y PRUSIA.

AL CAMPO G'ILLERMO VOY
 DO IDE PROBAROS ESPERO
 O JE SI VOS S'JIS CABALLERO
 MAJADERO TAMBIEN SOY.

y altre son dolentas quan una y altre venen á portar perturbacions y causar que 's llensi tanta y tanta sanch espanyola, digna de ser empleada en millor causa.

Als amichs del no pot ser, á aquells que no volen creure en conspiracions carlistas ni alfonsinas; á aquells que se sulfuran quan se 'ls diu que la Guardia-civil era venuda á don Carlos per lo vil y mal nascut Freixa; á tots aquells que son capassos de negar que 'l sol no fa claror, perque per no veure'l tancan los ulls; los dirém que aquet famós senyó inspector manaba l' asalt de Caldas ab quatre guardias traidors y ajudat del seu fill, com sens dupte hauria fet algun altre aucell del mateix color de no haber caigut pacíficament en mans del Xich de la Barraqueta.

L' ausili que va rebre Caldas se pot dir que ha donat una proba de que 'l carlisme no pot per cap rahó ni pretext tenir esperansas de arrelar á Catalunya. A la véu de la campana se pot dir que s' alsá en somatent tot lo Vallés, demostrant als defensors del rey miserere que es precís que conegui que aquí no volém reys ni de cartró.

L' entusiasme s' ha mort, la república democrática federal ha acabat ab tot: no hi ha esperansa: 'ls carlins se passejarán per tot allí hont vulguin sens que ningú 'ls digui res; estem perduts, tot lo que 's fassi es en vá, lo millor es deixarho estar; sens exercit, sens disciplina, sens ordenansa, que farem? Lo poble no serveix per res mes que per du 'l jou... y en tant que 'ls eterns enemichs de la república deyan aixó y encare pitjors coses, aquet poble que avuy gracies á sos esforços es un poble libre, los respon ab lo despreci mes grandió, oferint á las miópicas miradas dels cranchs del progres fets com los de Igualada, Berga y últimament Caldas, que son sobrats per demostrar que 'ls catalans de avuy son los de sempre. Que som los nets dels heroes del Bruch, de Girona y, en fi, de Catalunya tota, que ni un pam ne queda que no fos regada y fertilisada ab la sanch dels que independència cridaren, que som los fills dels que durant 30 anys lluitaren per la llibertat y que som dignes de dirnos republicans demócratas federals, tota volta al sentir la asquerosa escupinada del serpent del despotisme, hem saltat plens de justa indignació á buscar sang á doll per rentar la taca que volgueren inferirnos en las peladas serras de Alps. Be poble bét La jornada es nostra, ánimo y coratge y ab fé, ordre y seguint lo cami que 'ns habem marcat estem segurs que arribarem al fi de nostras aspiracions.

En l' atach de Caldas los carlins feren esforços titánichs. No per valor sino perque se 'ls habia promes cinch horas de pillatge. Los jefes los deyan: alsa noys que á Caldas hi ha moneda en gran y noyas guapas de sobra; pero van azar per llana y fugiren esquilats los que no s' hi quedaren per fer malvas.

Un dels fets mes grans que han tingut lloch á Caldas ha sigut lo dels voluntaris de Santa Perpétua que 's pot dir temeritat. Nou homes sols atacaren la caballeria fentli foch y causantlihis algunas baixas. Los carlins pensant que serian la avansada de una columna dels nostres giraren gropas y cap á fora falta gent. ¡Qué sen valents los carlins!

Los fets de Caldas han descubert un nou modo de curar las feriduras.

Un vehí de Igualada, veyent la seva casa saquejada y deshonrada á la seva dona, tingué tal accés de ira, que 's ferí.

Durant l' atach de Caldas se trobava en aquella vila prenent los banys. Mentres l' atach se sostenia, sufrí lo que no pot dirse.

Però quan tocavan retirada sortí ansiós de saber lo resultat de la lutxa.

Al arribar al Passeig del Remey, vegé una restrallada de morts. Entr' ells ne reconegué dos dels que havian entrat á casa seva. Al veure 'ls, esclatá una gran riatlada.

Al anarhi tenia la boca torta com tots los ferits: al tornarse 'n ja la tenia dreta.

Lo riure l' havia curat.

Demá hi ha corrida. A més del primer espasa Mora qu' es una notabilitat, que desde fa molt temps no ha treballat en aquesta plassa, lluirá la seva destresa l' atrevit espasa catalá, lo popular Peroy.

Encare que sigüem poch amichs d' aquest espectacle, quan com sucseheix demá los beneficis son per las familias dels honrats milicianos d' aquesta ciutat que son á combatre á n' als carlins, seria hasta un crim donar alas á las preocupacions.

A la plassa donchs, que la funció es patriótica, filantrópica y no duptém que será magnífica.

CANTARELLAS.

Diuen que ab palla y ab temps
molt bè 's maduran las nespras...
¡que madura que déu ser
la que a n' als carlins s' espera!..

En Miret mira á 'n Panxeta
com s' está de panxa al sol:
véu que 'l Muixi es home al aygua
y que s' enfonza l' Alfons.

Lo Sant Pare no vol rebre
al capellá Santa Créu...
—no s' han entés en los tractes
de partirse los diners.

Acabada aquesta guerra
diu que 'l Sant Pare farà
capellans á tots los homes
que haurán dut trabuch al bras.
TRENCH.

En Carlos set per valent,
Alfonso-per plaus se basta,
Saballs per bons sentiments
y D. Blanca per casta.
JOAN DE L' ESCA.

Si prenh l' arma dius que 'm deixas,
si soch federal també;
Donchs noya, desfém los tractes
que tinch gorra y tinch fusell.
F.

Catalunya está donant en aquestos moments
una proba de sensatés y de bon sentit poli-
tich que 'ns ompla d' esperansa, perque pro-
clama que ab un poble com lo nostre no morir-
rá may la República en nostra patria.

Lo poble afanyós se llansa contra 'ls car-
lins, y espera encare armas y mes armas ab
que ofegarlos dintre de un mar de forsa.

No pensa en adelantarse á las decisiones de
la Assamblea: sab tenir paciencia: y s' estima
mes cobrar tart y bè, que aviat y de qualse-
vol manera. Qui assegura dura.

Bè pèl poble catalá!..

A Granada s' ha constituít un ministeri.
Lo componen un sastre, dos ayguaders y
dos basters.
¡Viva la sal!

Los cantoners de Cartagena han declarat
traïdors als membres del Poder executiu.
Han disposat després que fossin capturats
allá about se 'ls robès.

Lo mon al revés: aquest déu ser lo propósit
dels enfutismats de Murcia.

Un fet histórich:

Roch Bácia: aquell puritano á qui 'l poble

creya 'l seu evangelista, té en la seva vida un
fet que 'l retrata.

Corría l' any 1864: lo partit republicá esta-
va dividit entre socialistas é individualistas.

La bandera dels primers era *La Discussió*,
dirigida llavors per Pi y Margall, y la dels
segons era *La Democracia*, dirigida per Cas-
telar.

Roch Barcia que devia sentirse portat en
aquells moments per una rauxa socialista 's
presentá á n' en Pi y Margall y l' hi oferí la
seva ploma.

Aquest acceptá de bon grat l' oferiment; pe-
ro com que 'l periódich *La Discussió* atraves-
saba en aquells instants un periodo de penuria,
l' hi féu present que á n' al acte tal vega-
da no podria pagárseli com corresponia tot lo
que valguessen sos escrits...

Roch Barcia no torná resposta; pero al dia
següent *La Democracia* publicava un article
seu defensant l' individualisme.

Lo puritá, per determinarse en aquell pro-
blema tant trascendental, no havia calculat
més sino qui l' hi pagaria millor los seus ar-
ticles!..

A la véu de la campana de Caldas de Mont-
buy respongueren tots los pobles del Vallés.

Caldas quedá libre dels carlins, quan ja no
quedaba á sos braus defensors mes que un
caixó de municions. Llavors los arribá 'l re-
fors de tota la comarca.

¡Ah quan lo poble vol no hi ha res impossi-
ble!..

Lo poble ha de acabar ab los carlins.

A Sevilla hi ha hagut un fort atach de las
tropas contra 'ls cantonalistas que s' entrega-
van á tota classe d' excessos.

Aixó es sensible: que 's derrami sanch re-
publicana es sempre lamentable.

Però mes sensible, mes lamentable es que
la República haja de morir á mans dels repu-
blicans mateixos.

Y per algo diu lo refrá:—«Qui no créu á la
bona mare, té de creure á la pell de cabra.»

Se queixan molts de que en la qüestió de la
guerra, lo govern se valgüi de generals que
no han sigut may republicans...

Nosaltres també 'ns ne queixariam sino hi
hagués altre remey.

Donarém lo mando del exercit á n' en Nou-
vilas?... Y la seva impotencia en lo Nort?..

¿Lo donarém á n' en Contreras, á n' en
Pierrad, á n' en Ferrer y á tots los que en
Cartagena han alsat la bandera de la rebe-
lió?..

Pobre patria! Y es necessari saber que sen-
se patria no hi pot haver república, com sen-
se camp no hi pot haver cullita.

Entre 'ls insurrectes de Valencia hi figura
un tal Moya, ajudant que havia sigut del ge-
neral Prim.

A nostre entendre aquest home s' ha equi-
vocat.

Quan havia de sublevarse ab los de Valen-
cia, era en 1869, llavors que 'l seu amo en nom
de la monarquia 'ns donava cada pinya que
'ns deixava blaus...

La insurrecció de llavors era per entronis a
la República: la d' are es per matarla..

Ja 't conech popul!..

REPICHIS

Las noticias sorprendents que corran cada
dia fan que cada dia 's publiqui una fulla ab
lo nom de «última hora.»

Los xicots cridavan «*La última bola.*»
Y no 'ls falta la rahó.

DALPENS

Sota llicència © Biblioteca de Catalunya. Barcelona www.bnc.cat

Publicació i repositori

i

